

______ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา

วิธีปฏิบัติงาน

(Work Instruction)

เอกสารหมายเลข : WI-YH-IPD-014

วันที่ออกเอกสาร: 10/06/2567

แก้ไขครั้งที่ : 00

หน้าที่: 1 ของ 12 หน้า

จัดทำเมื่อ : 10/06/2567

เรื่อง : การป้องกันและการดูแลแผลกดทับ (BED SORE)

หน่วยงาน ผู้ป่วยใน

กลุ่มงาน การพยาบาล

ระเบียบปฏิบัติงาน

ฉบับที่ : A

เรื่อง : การป้องกันและการดูแลแผลกดทับ (BED SORE)

ผู้ป่วยใน

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา

ผู้จัดทำเอกสาร

(นางสาวนูรอัยนี ดอกแก้ว)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้ทบทวนเอกสาร

ผู้อนุมัติใช้

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

(นายทินกร บินหะยือารง)

ผอก.รพร.ยะหา

1.นโยบาย/วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันและดูแลแผลกดทับ

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อให้พยาบาลสามารถประเมินความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับของผู้ป่วยได้ถูกต้อง
- 2. เพื่อให้พยาบาลสามารถให้การพยาบาลเพื่อป้องกัน และดูแลแผลกดทับในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดแผลกดทับได้ อย่างถูกต้อง
- 3. เพื่อให้พยาบาลสามารถลงบันทึกในแบบประเมินความเสี่ยงการเกิดแผลกดทับและบันทึกทางการพยาบาล (Nurses ' Note) ได้ถูกต้อง

2. คำนิยาม

นิยามศัพท์ **แผลกดทับ** หมายถึง การได้รับบาดเจ็บของผิวหนังและ/หรือเนื้อเยื่อใต้ผิวหนังและ/หรือกล้ามเนื้อและกระดูก ซึ่งเป็นผลจากแรงกด หรือแรงกดร่วมกับแรงเลื่อนไถล (shear) และ/หรือแรงเสียดทาน (friction) ทำให้เนื้อเยื่อบริเวณที่ถูก กดขาดเลือดไปเลี้ยง โดยปกติจะพบบริเวณปุ่มกระดูก

National Pressure Ulcers Advisory Panel ; NPUAP (2007) แบ่งระดับของแผลกดทับเป็น 6 ลักษณะ ดังนี้

ระดับที่ **1 ผิวหนังไม่เป็นแผลมีแต่รอยแดงช้ำ บริเวณที่ถูกกดทับจะเป็นรอยแดง** ยังไม่มีรอยฉีกขาด แต่สีของผิวหนังจะ แตกต่างจากผิวหนังบริเวณรอบๆข้างเคียง เมื่อลดการกดทับ รอยแดงจะไม่หายไปภายใน 30 นาที

ระดับที่ 2 **มีการสูญเสียผิวหนังบางส่วนถึงชั้น Dermis** ผิวหนังอาจฉีกขาดหรือไม่ฉีกขาด เช่น รอย ถลอก เป็นตุ่มพอง อาจ มีน้ำเหลืองบริเวณตุ่มน้ำที่แตกออก หรือเป็นแผลตื้นๆ โดยไม่มีเนื้อตาย (slough)

ระดับที่ 3 **มีการสูญเสียผิวหนังทั้งหมด เกิดแผลลึกถึงชั้นใต้ผิวหนัง (subcutaneous) ชั้นพังผืด แต่ ไม่ถึงชั้นกล้ามเนื้อ เอ็นและกระดูก** อาจเป็นหลุมลึกหรือเป็นโพรงใต้ขอบแผล อาจพบ slough แต่ไม่ปกคลุม แผลทั้งหมด ระดับที่ 4 มี**การสูญเสียผิวหนังทั้งหมด มองเห็นชั้นกล้ามเนื้อ กระดูก เอ็นหรือเยื่อหุ้มข้อต่อ** แผลอาจมีเนื้อตาย (slough) หรือสะเก็ดแข็ง (eschar) ปกคลุมบางส่วน และส่วนใหญ่มีโพรงและช่องใต้ขอบแผล

ระดับที่ 5 Unstageable Pressure injury ไม่สามารถระบุระดับได้ มีการสูญเสียผิวหนังทั้งหมด ซึ่งพื้นแผลถูกปกคลุม ทั้งหมดด้วยเนื้อตายหรือสะเก็ดแข็ง ทำให้ไม่สามารถระบุระดับแผลกดทับที่ถูกต้องได้

ระดับที่ 6 Deep tissue pressure injury แผลกดทับที่สงสัยว่ามีการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อที่ลึก โดยผิวหนังยังไม่ฉีก ขาด ลักษณะสีของผิวหนังจะเปลี่ยนไปเป็นสีม่วง หรือ อาจมีสีน้ำตาลแดงหรือผิวหนังพองที่มีเลือดอยู่ข้างใน (blood-filled blister) บริเวณนี้อาจจะมีการเจ็บปวด แข็ง เหลว ความรู้สึกนุ่ม อุ่น หรือ เย็น

ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ หมายถึง ผู้ป่วยที่มี Braden' score น้อยกว่าหรือเท่ากับ 16 คะแนน นอกจากนี้ ผู้ที่ เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ที่มีโอกาสเกิดแผลกดทับสูง ได้แก่

- 1. ผู้ป่วยไม่รู้สึกตัว/เป็นอัมพาต
- 2. ผู้ป่วยที่ถูกจำกัดการเคลื่อนไหว/จำกัดกิจกรรม
- 3. ผู้ป่วยสูงอายุ อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป
- 4. ผู้ป่วยที่มีการบาดเจ็บของระบบประสาทและไขสันหลัง
- 5. ผู้ป่วยที่ถ่ายอุจจาระปัสสาวะราดบ่อยครั้ง

- 6. ผู้ป่วยที่มีภาวะขาดสารอาหาร / มีระดับอัลบูมินในเลือดต่ำกว่าปกติ
- 7. ผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวที่มีผลต่อการไหลเวียนโลหิต เช่น ภาวะโลหิตจาง เบาหวาน มะเร็ง เอดส์ ความดันโลหิตต่ำ
- 8. ผู้ป่วยที่ได้รับยา Corticosteroid ในระยะยาว
- 9. ผู้ป่วยที่ได้รับยาระงับความรู้สึกหลังการผ่าตัดภายใน 72 ชั่วโมง
- 10. ผู้ป่วยที่มีน้ำหนักตัวมาก
- 11. ผู้ป่วยที่พักรักษาตัวอยู่ในหอผู้ป่วยวิกฤต
- 12. ผู้ป่วยที่มีไข้ (อุณหภูมิ ≥ 38 องศา)

อัตราการเกิดแผลกดทับ หมายถึง จำนวนแผลกดทับตั้งแต่ระดับที่ 1-4 ที่เกิดขึ้นใหม่หรือแผลกดทับเดิม ที่มีลักษณะเลวลง (เพิ่มระดับ) ขณะผู้ป่วยอยู่ในความดูแล เปรียบเทียบกับ จำนวนวันนอนรวมของผู้ป่วยที่มี ความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ ในช่วงเวลา 1 เดือน

3.การพยาบาล

ผู้ป่วยได้รับการป้องกันการเกิดแผลกดทับ และผู้ป่วยที่มีแผลกดทับได้รับการดูแลรักษาตามแนวทางปฏิบัติทุกราย

4. ขั้นตอนการปฏิบัติ

การประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ

- 1. ทำการประเมินผิวหนังผู้ป่วยรายใหม่ทุกราย โดย ประเมินตั้งแต่แรกรับ ให้ประเมินบริเวณปุ่ม กระดูกก้นกบ ตาตุ่ม และ บันทึกว่าเกิดหรือไม่มีแผลกดทับมาก่อนเข้าโรงพยาบาล
 - 2. มีการประเมิน และบันทึกค่าคะแนนความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ (braden scale) ในวันแรก ภายใน 24 ชั่วโมง
 - 3. บันทึกใน Nurses' note "ลักษณะผิวหนัง บริเวณปุ่มกระดูก หรือยังไม่เกิดแผลกดทับ"
- 4. การใช้เครื่องมือ Braden scale เพื่อประเมิน ความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ จะมีคะแนนรวม 6-23 คะแนน โดย เกณฑ์การแบ่งคะแนนความเสี่ยง และการบันทึกคะแนน ดังนี้
 - คะแนน ≤ 9 หมายถึง ความเสี่ยงสูงมาก ให้ บันทึก ทุกเวร หรือประเมินเร็วขึ้นถ้าผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลง
 - คะแนน 10-12 หมายถึง มีความเสี่ยงสูง ให้ บันทึก ทุกวันหรือประเมินเร็วขึ้นถ้าผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลง
 - คะแนน 13-14 หมายถึง มีความเสี่ยงปานกลาง ให้บันทึก ทุก 3 วันหรือประเมินเร็วขึ้นถ้าผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลง
 - คะแนน 15-18 หมายถึง มีความเสี่ยงน้อย ให้ บันทึก ทุก 7 วัน หรือประเมินเร็วขึ้นถ้าผู้ป่วยมี อาการเปลี่ยนแปลง
 5.ประเมินภาวะโภชนาการและผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ Albumin, Hematocrit ตั้งแต่แรกที่รับไว้ในการดูแล

และเมื่อผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลง

- 6. การใช้แบบประเมินความเสี่ยง ใช้แบบประเมิน Braden scale เพื่อประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วย ทุกราย แบ่งเป็น 6 หมวดได้แก่ การรับรู้ความรู้สึก การเปียกชื้นของผิวหนัง การทำกิจกรรม การเคลื่อนไหว ภาวะโภชนาการ แรงเสียดทานและแรงเฉือน
- พยาบาลวิชาชีพประเมินผู้ป่วยรับใหม่หรือรับย้ายทุกรายหรือผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยง โดยใช้แบบ ประเมินการ เฝ้าระวัง ป้องกันและ ดูแลแผลกดทับ ภายใน 24 ชั่วโมงแรกรับผู้ป่วย

การปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันแผลกดทับ ในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยง

- 1. การพยาบาลเพื่อลดแรงกดทับและระยะเวลาการกดทับ ดังนี้
- จัดท่านอนและท่านั่งที่ถูกต้อง โดยจัดให้นอนหงายศีรษะสูง 30 องศา สลับกับนอนตะแคงลำตัวเอียงทำมุม 30 องศา หรือ นอนคว่ำถ้าไม่มีข้อห้าม จัดท่านั่งให้ลำตัวตรงหลังพิงพนัก ป้องกันไม่ให้ตัวไหลลง มีที่รองขาและไขหัวเตียงนั่งศีรษะสูงไม่เกิน 60 องศา ขณะfeed อาหารนาน 1 ชั่วโมง
 - ผู้ป่วยที่เคลื่อนไหวร่างกายได้เอง กระตุ้นให้พลิกตะแคงตัว หรือ โหนตัว ยกก้นบ่อยๆ
 - ผู้ป่วยที่เคลื่อนไหวร่างกายเองไม่ได้ หรือได้น้อย พลิกตะแคงตัวทุก 2 ชั่วโมง
 - ใช้อุปกรณ์เสริมเพื่อลดแรงกดให้เหมาะสมกับสภาพผู้ป่วยและบริบทของหน่วยงาน เช่น ใช้ที่นอน ฟองน้ำหรือที่นอนลมในผู้ป่วยสูงอายุ/ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยง หมอนหรือเจลรองบริเวณปุ่มกระดูกต่างๆ
 - ห้ามกดนวดบริเวณปุ่มกระดูก
 - -เลือกใช้วัสดุปิดแผล (Hydrocolloid หรือ Foam) ปิดบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ
- 2. การพยาบาลเพื่อลดแรงเสียดทาน และแรงเฉือน โดยเคลื่อนย้ายหรือเลื่อนผู้ป่วยด้วย การยกตัว แทนการดึง ลาก ผู้ป่วย หรือใช้อุปกรณ์ช่วยในการเคลื่อนย้าย เช่น ผ้ายกตัว Pat slide
- 3. การพยาบาลเพื่อป้องกันความเปียกชื้นของผิวหนัง ดังนี้
 - ทำความสะอาดผิวหนังด้วยความนุ่มนวล
 - ทาโลชั่น หรือน้ำมันมะกอกหลังอาบน้ำเพื่อป้องกันผิวแห้ง โดยเฉพาะผู้สูงอายุ
- ภายหลังการขับถ่ายทุกครั้งทำความสะอาดด้วยสำลีชุบน้ำธรรมดา ซับผิวหนังให้ แห้ง และทาเคลือบผิวหนังบริเวณก้น สะโพก และขาหนีบ ด้วยปิโตรเลียมเจล วาสลีนโลชั่นหรือครีมป้องกัน การระคายเคืองจากความเปียกชื้น
 - ผ้าปูที่นอนและผ้ารองตัวผู้ป่วยต้องเรียบตึง และแห้งสะอาด
- ประเมินการขับถ่ายทุก 2 ชั่วโมง และ ควรใช้ Blue pad รองกันแทนการห่อหุ้มด้วยผ้าอ้อมผู้ใหญ่
- 4. ประเมินภาวะโภชนาการ โดย
- ประเมินการขาดโปรตีนจากค่า serum albumin (ค่าปกติ≥ 3.5 g/dl.)
- ประเมินปริมาณการรับประทานอาหารและน้ำดื่ม ในแต่ละวัน
- 5. ส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยเกี่ยวกับสภาพของผิวหนัง เมื่อมีการรับ ส่งเวร หรือย้ายหอผู้ป่วย รวมถึงข้อมูลปัจจัยเสี่ยง และวิธี ปฏิบัติเพื่อป้องกันและดูแลแผลกดทับ
- 6. ให้คำแนะนำและฝึกทักษะแก่ญาติผู้ดูแล โดยสนับสนุนให้ญาติมีส่วนร่วมในการดูแล ผู้ป่วยตั้งแต่อยู่ในโรงพยาบาล ดังต่อไปนี้
- ตรวจดูลักษณะผิวหนังบริเวณปุ่มกระดูกและบริเวณที่มีอาการชาว่ามีรอยแดง รอย ถลอก ตุ่มน้ำหรือไม่ ทุกวัน หลัง อาบน้ำเช้า – เย็น
 - การดูแลผิวหนังผู้ป่วยที่ถูกวิธี
 - การจัดท่าและการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่ถูกวิธี
 - พลิกตะแคงตัวผู้ป่วยทุก 2 ชั่วโมง หรือตามสภาพผิวหนัง

- ไม่ควรนั่งรถเข็นติดต่อกันเกิน 6 ชั่วโมงต่อวันและควรขยับเปลี่ยนท่าทุก 15-30 นาที
- ใช้อุปกรณ์เพื่อลดแรงกดทับ เช่น หมอนหรือผ้านุ่มๆรองบริเวณปุ่มกระดูกต่างๆ เบาะลมรองนั่ง ที่นอนลม

การดูแลผู้ป่วยที่มีแผลกดทับตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป ปฏิบัติดังนี้

1 บันทึกการเกิดแผลกดทับ ทุกครั้งที่พบแผลใหม่ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของแผล (ตั้งแต่เริ่มเกิดรอยแดง/แผลใหญ่ขึ้น/ แผลลึกขึ้น/แผลหาย) โดยบันทึกวันเดือนปี ตำแหน่งที่เกิดแผล ระดับ และขนาดของแผลกดทับ ลักษณะและปริมาณ exudate ลงในแบบบันทึกทางการพยาบาล (nursing progress note)

แผลระดับ 1 บันทึกทุกวัน

แผลระดับ 2 บันทึกทุก 3 วัน

แผลระดับ 3-4 บันทึกทุก 7 วัน

2. ปฏิบัติตามแนวทางการดูแลแผลกดทับ ดังนี้

แผลระดับที่ 1 หลีกเลี่ยงการกดทับบริเวณที่พบ พลิกตะแคงตัวทุก 2 ชั่วโมง จัดท่าที่ถูกต้อง ดูแลผิวหนังให้แห้งสะอาด แผลระดับที่ 2 ทำความสะอาดแผลด้วย 0.9% NSS ปิดแผลด้วยgauze หรือวัสดุที่เหมาะสม เช่น transparent dressing, Hydrocolloid dressing

แผลระดับที่ 3 ทำความสะอาดแผล pack ด้วย 0.9% NSS และปิดแผลด้วย gauzeวันละ1-2 ครั้ง หรือปิดแผลด้วยวัสดุที่ เหมาะสม เช่น Absorbment, Foam dressing, Hydrofiber, Silver Nanocrystalline, Calcium Alginate โดยทำแผล ทุก 3-5 วันหรือตามสภาพของแผล พร้อมทั้งเฝ้าระวัง และป้องกันการติดเชื้อ ถ้าแผลมีเนื้อตาย ปรึกษาแพทย์เพื่อตัดเนื้อตาย แผลระดับที่ 4 ดูแลเหมือนระดับ 3 และปรึกษาแพทย์เพื่อการดูแลแผลที่เหมาะสม

- 3. ดูแลด้านอาหารเพื่อส่งเสริมการหายของแผล
- ดูแลให้ได้รับสารอาหารครบถ้วน และเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย โดยเสริมอาหารโปรตีนจากไข่ นม และเสริม อาหารที่มีวิตามินซีเช่น ผักสด ผลไม้
- ในกรณีที่ผู้ป่วยรับประทานอาหารเองได้น้อย หรือไม่ได้อาจต้องพิจารณาให้อาหาร ทางสายยาง อาหารเสริม หรือให้สาร น้ำและสารอาหารทางหลอดเลือดดำทดแทน ตามแผนการรักษา
 - ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับน้ำวันละ 2000 3000 cc. ในรายที่ไม่มีข้อจำกัด
 - กรณีให้อาหารทางสายยาง ควรกำหนดสูตรอาหารโปรตีนสูง เพิ่มไข่ขาว

4.ส่งต่อข้อมูล

- ส่งเวรเกี่ยวกับระดับและขนาดแผล ตำแหน่ง ลักษณะและปริมาณ exudates และ วิธีการทำแผล
- ติดตามการหายของแผล โดยลงบันทึกในใบบันทึกส่งต่อข้อมูลการเกิดแผลกดทับ
- 5. แผนการจำหน่ายผู้ป่วยและการดูแลต่อเนื่อง
 - เมื่อผู้ป่วยจำหน่ายและยังคงมีแผลกดทับ ให้สรุปการเกิดแผลกดทับและบันทึกใน แบบประเมินเฝ้าระวังฯ
- ประเมินความพร้อมของญาติก่อนจำหน่าย ให้คำแนะนำ สอน สาธิตวิธีการดูแลแผล แก่ญาติ การจัดเตรียม/จัดหา อุปกรณ์ลดแรงกด
- เขียนใบส่งต่อการดูแลและส่งต่อไปยังสถานบริการใกล้บ้านผู้ป่วยเพื่อการติดตาม เยี่ยมบ้าน (ประสานงานCOC) หมายเหตุ ข้อห้ามในการปฏิบัติ
- 1. ห้ามนวด หรือใช้โคมไฟส่องบริเวณผิวหนังที่มีรอยแดง เพราะจะทำให้ผิวหนังถูกทำลายเพิ่มขึ้น

- 2. ห้ามใช้สบู่หรือน้ำยาที่มีความเข้มข้นสูงถูหรือฟอกผิวหนัง
- 3. ห้ามใช้ห่วงยาง หรือถุงมือน้ำรองบริเวณที่มีการกดทับ

Focus	Assessment	Intervention	Evaluation	
Goal/ Out come				
อาจเกิดแผลกดทับ	เสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ	1. ประเมินลักษณะผิวหนัง และผิวบริเวณปุ่ม	1.ผู้ป่วยได้รับการ	
G: ไม่เกิดแผลกดทับ	ข้อมูลสนับสนุน	กระดูก หากพบความ เสี่ยงหรือผิดปกติให้บันทึก	ประเมินค่าbraden	
	-ผู้ป่วยติดเตียง /	และส่งต่อข้อมูลเพื่อเฝ้าระวัง	scale	
	ช่วยเหลือตนเองไม่ได้	2.ดูแลผิวหนังให้แห้งสะอาด ไม่เปียกชื้นจากเหงื่อ	2.braden scale	
	-คะแนน braden scale	3. อาบน้ำ/เช็ดตัวด้วยน้ำธรรมดา หลีกเลี่ยงน้ำอุ่น	=(> 18)	
	=(< 14)	และซับให้แห้ง ทาโลชั่นเพื่อป้องกันผิวแตกแห้ง		
		4. ผ้าอ้อมสำเร็จรูป เปลี่ยนทุก 4 ชม. แต่หากมี		
		การขับถ่ายอุจจาระให้เปลี่ยนทันที		
		5.ทาวาสลีนที่ผิวหนังรอบๆทวารหนักและแก้มก้น		
		ทั้ง 2 ข้าง เพื่อเคลือบผิวหนัง		
		6. ห้ามนวดบริเวณปุ่มกระดูก และห้ามประคบ		
		ด้วยความร้อน เนื่องจากเป็นการเพิ่มแรงกด		
		7.พลิกตะแคงตัวทุก 2 ชั่วโมง หลีกเลี่ยงการกดทับ		
		บริเวณปุ่มกระดูก		
		8.ดูแลผ้าปูที่นอนให้สะอาดและเรียบตึงเสมอ		
		9.ใช้อุปกรณ์ลดแรงกด คือ ที่นอนลม และใช้		
		หมอนใบเล็กนุ่ม รองตามปุ่มกระดูกต่างๆ เวลาจัด		
		ท่านอน		
		10.บริหารข้อต่างๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า ข้อเข่า		
		เพื่อ กระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต		

Focus	Assessment	Intervention	Evaluation
Goal/ Out come			
เกิดแผลกดทับ	ส่งเสริมการหายของแผล	1.ลงบันทึกในแบบบันทึกการเกิดและติดตาม	1.แผลกดทับแดงดี /
G: ป้องกันไม่ให้แผลกด	กดทับ	ความก้าวหน้าการดูแลแผลกดทับ	ตื้นขึ้น
ทับลุกลาม	ข้อมูลสนับสนุน	2.ลด/ขจัดแรงกดบริเวณผิวหนังที่ปรากฏรอยแดง	2.ขนาดแผลลดลง ไม่
O: ไม่เกิดที่ส่วนอื่นเพิ่ม	มีแผลกดทับระดับ	และใช้อุปกรณ์ลด แรงกดทับ เช่น ผ้านุ่ม/ที่นอน	ลุกลามไประดับที่
	ที่	ลม	สูงขึ้น
		3.ใช้วาสลีนเคลือบผิวหนังที่เป็นรอยแดง	
		หลีกเลี่ยงการขัดถู	
		4.ล้างทำความสะอาดแผลด้วย 0.9% NSS	
		- แผลตื้น ใช้สำลีชุบ 0.9% NSS เช็ดทำความสะอาด	
		แผล	
		- แผลลึกมีโพรง ทำโดยใช้กระบอกฉีดยา ดูด	
		0.9%NSS ฉีดล้างทำความสะอาดแผล 2-3 ครั้ง	
		จนกระทั่ง 0.9%NSS ที่ล้างทำความสะอาดแผล	
		ออกมามีความใส	
		5.เลือกใช้อุปกรณ์ปิดแผลที่เหมาะสม เช่น วัสดุปิด	
		แผลชนิดแผ่นตาข่ายที่เคลือบด้วยสารที่ให้ความ	
		ชุ่มชื้น หรือกลุ่มโพลียูริเทนโฟม ช่วยดูดซับและ	
		ควบคุมสิ่งขับหลั่งจากแผล	
		6.พลิกตะแคงตัวทุก 2 ช.ม. หลีกเลี่ยงการกดทับใน	
		ตำแหน่งที่เป็นแผล	
		7.ประเมินปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่ทำให้ผู้ป่วยมีภาวะ	
		ขาดสารอาหาร ในรายที่รับประทานอาหารทาง	
		ปากได้ให้จัดอาหารที่ถูกปาก และถูกต้องตามหลัก	
		โภชนาการ หรือจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและ	
		ส่งเสริม การรับประทานอาหารให้เพียงพอกับ	
		ความต้องการของร่างกาย แนะนำให้ญาติจัด	
		อาหารเสริมไว้ให้ผู้ป่วย เช่น นม ผลไม้ต่างๆ ตาม	
		ฤดูกาลที่มีวิตามินซีสูง	
		8.ในกรณีที่ต้องเคลื่อนย้ายผู้ป่วย ให้ใช้Pat-slide ทุก	
		ครั้ง เพื่อ ป้องกันการเสียดสีของผิวหนัง	
		9.ใช้ผ้าขวางปูรองตัวผู้ป่วย ช่วยในการยกตัว	
		ผู้ป่วยขณะเปลี่ยนท่านอนและเลื่อนตัวผู้ป่วยทุก	
1		ครั้ง	

Focus	Assessment	Intervention	Evaluation
Goal/ Out come			
Discharge Plan Goal=ผู้ป่วยและญาติมี ความรู้และเข้าใจ เรื่อง การดูแลแผลกดทับ Out come = ผู้ดูแล ผู้ป่วยสามารถทำแผลได้ ถูกต้อง แผลกดทับของ ผู้ป่วยตื้นขึ้น ไม่เกิดภาวะ ติดเชื้อ	ผู้ป่วยและญาติขาดความรู้ เรื่องการดูแลแผลกดทับ	1.ประเมินความพร้อมและความรู้ของผู้ป่วยและ ญาติ 2.ให้ความรู้เรื่องแผล การดูแลแผล อาหารที่ เหมาะสมกับการหายของแผล 3.สอนและสาธิตการทำแผล และให้ญาติปฏิบัติ เองจนถึงวันจำหน่าย โดยมีพยาบาลคอยประเมิน ขณะทำแผล 4.ประสานและแนะนำผู้ดูแลผู้ป่วยเรื่องการเบิก อุปกรณ์ทำแผลเมื่อผู้ป่วยต้องกลับไปอยู่ 5.แนะนำการดูแลผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย ในเรื่อง การพลิกตะแคงตัว การปูที่นอน และskin	1.ผู้ดูแลผู้ป่วยมี ความรู้และเข้าใจเรื่อง การดูแลแผลกดทับ 2.ผู้ดูแลผู้ป่วยสามารถ ทำแผลได้ถูกต้อง
ผู้ป่วยและหรือญาติวิตก กังวล Goal: ผู้ป่วยและหรือ ญาติคลายความวิตกกังวล Out come ผู้ป่วยและ หรือญาติมีสีหน้าคลาย กังวล ให้ความร่วมมือใน การดูแลรักษา	ผู้ป่วยและหรือญาติ มีสี หน้ากังวล ซักถามเกี่ยวกับ อาการและการรักษา		ผู้ป่วยและหรือญาติมี สีหน้าคลายกังวล ให้ ความร่วมมือในการ ดูแลรักษา

แบบบันทึกคะแนน Braden scale ผู้ใหญ่				
หัวข้อการประเมิน	คะแนน	วัน เดือน ปี		
1.การรับรู้ (Sensory preception)				
1.1 ไม่ตอบสนองต่อการเจ็บปวด	1			
1.2 ตอบสนองต่อความเจ็บปวดจากสายตา ท่าทาง	2			
1.3 ตอบสนองจากความเจ็บปวดโดยการสื่อสาร	3			
1.4 ปกติ	4			
2. ความขึ้นของผิวหนัง (Skin moisture)				
2.1 เปียกชื้นตลอดเวลาจากเหงื่อ ปัสสาวะ อุจจาระ	1			
2.2 เปียกขึ้นบ่อย เปลี่ยนผ้ามากกว่า 1 ครั้ง/เวร	2			
2.3 เปียกขึ้นบ้าง เปลี่ยนผ้า 1 ครั้ง/วัน	3			
2.4 ไม่เปียกชื้น	4			
3. ความสามารถในการทำกิจกรรม (Activity)				
3.1 ผู้ป่วยอยู่บนเตียงตลอดเวลา	1			
3.2 ยืน/เดินได้ต้องมีคนช่วยพยุงลงข้างเตียง	2			
3.3 เดินได้ด้วยตนเองในระยะสั้นๆ/ต้องพยุง	3			
3.4 ไม่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว	4			
4. ความสามารถในการเคลื่อนไหว				
4.1 ไม่สามารถเปลี่ยนท่าเองได้	1			
4.2 เคลื่อนไหวร่างกายได้เล็กน้อย/เปลี่ยนท่าเองไม่ได	2			
4.3 เปลี่ยนท่าได้เล็กน้อย/มีคนช่วย	3			
4.4 ไม่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหว	4			
5. ภาวะโภชนาการ (Neutrition)				
5.1 ทานได้น้อยกว่า 1/3 ถาด	1			
5.2 ทานได้ ½ ถาด หรือ รับfeed ได้ไม่หมด	2			
5.3 ทานอาหารได้มากกว่า ½ ถาด หรือfeed ได้หมด	3			
5.4 ทานได้ปกติ	4			
6. แรงเสียดสีและการลื่นไถล				
6.1 ลุกนั่งเองไม่ได้มีการลื่นไถลไปจากท่าเดิม	1			
6.2 เคลื่อนไหวร่างกายได้ต้องมีคนช่วย ไถลเป็นบางครั้ง	2			
6.3 เคลื่อนไหวได้เอง	3			
ผู้มีความเสี่ยง : มีคะแนนรวม ≤18 ปฏิบัติตาม	คะแนน			
กระบวนการป้องกันการเกิดแผลกดทับ	รวม			
กรณีคะแนน > 18 ให้ประเมินซ้ำทุกสัปดาห์และ ทุกครั้ง	ผู้			
ที่มีอาการเปลี่ยนแปลง	ประเมิน			

ระดับคะแนนความเสี่ยง

ความเสี่ยงสูง Barden scale ≤ 12 ใช้ที่นอนลม พลิกตัวทุก 2 ช.ม. สำรวจปุ่มกระดูกทุกเวร ความเสี่ยงปานกลาง Barden scale 13 - 14 ใช้หมอนช่วยจัดท่า พลิกตัวทุก 2 ช.ม. สำรวจปุ่มกระดูกทุกเวร ความเสี่ยงต่ำ Barden scale 15 - 18 กระตุ้นให้มีการเคลื่อนไหว สำรวจปุ่มกระดูกทุกเวร

แบบบันทึกการเกิดและติดตามความก้าวหน้าการดูแลแผลกดทับ						
ครั้งที่	ว/ด/ป	ระดับแผล	สถานที่เกิดแผล	ตำแหน่ง	กว้าง×ยาว×ลึก	ผู้ประเมิน
_						

ระดับที่ 1 ผิวหนังมีรอยแดง ยังไม่เกิดการฉีกขาด

ระดับที่ 2 ผิวหนังเป็นแผลตื้นๆ มีการหลุดลอกของผิวหนังหรือผิวหนังพองเป็นตุ่มใส

ระดับที่ 3 แผลลึกถึงชั้นไขมัน (Subcutaneous) แต่ยังไม่ถึงชั้นกล้ามเนื้อ อาจมีเนื้อตายสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีดำ

ระดับที่ 4 แผลลึกถึงกล้ามเนื้อและกระดูก

DTI (Suspected Deep Tissue Injury) = ผิวหนังปิด ผิวสีม่วงคล้ำ เป็นตุ่มน้ำปนเลือด Unstageable = ผิวหนังปกคลุมด้วยเนื้อตายหรือสะเก็ดหนาแข็ง ประเมินความลึกไม่ได้

ผู้จัดทำเอกสาร

(นางสาวนูรอัยนี ดอกแก้ว)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้รับรอง

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้อนุมัติใช้

(นายทินกร บินหะยีอารง)

ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต